

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 50397-10-20

ניתנה ביום 04 ינואר 2022

המבקשת

אנה אהרונוב

-

המשיב

המוסד לביטוח לאומי

בשם המבקשת – עו"ד אדם פראירה
בשם המשיב – עו"ד רועי שביט

החלטה

הרשמת אפרת קוקה

1. לפני בקשת המבקשת להורות כי הערעור הוגש במועד ולחלופין ליתן הארכת מועד להגשתו, עד המועד בו הוגש בפועל. ערעור המבקשת סב על פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה תל-אביב מיום 20.7.2020 (סגן הנשיאה דורי ספיבק; ב"ל -37321-01-17, להלן: **פסק הדין**).
2. בפסק הדין, דחה בית הדין האזורי את תביעתה של המבקשת לקבלת קצבת שארים בהתאם לסעיף 252 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשמ"ה-1995, כידועה בציבור של המנוח יוסף לוי ז"ל. המבקשת הגישה ערעור על פסק הדין ביום 23.10.2020. בהחלטה מיום 3.11.2020, הביא בית הדין לידיעת המבקשת, כי הערעור הוגש באיחור, תוך שהתאפשר למבקשת להגיש התייחסותה למועד הגשת הערעור. נוכח האמור בהחלטה, הגישה המבקשת את הבקשה שלפני, להורות כי הערעור הוגש במועד ולחלופין ליתן הארכת מועד להגשתו.

תמצית טענות הצדדים

3. **לטענת המבקשת**, הערעור הוגש במועד ויש לקבלו לרישום, שכן "בשל תקלה בדואר שככל הנראה נוצרה עקב תהפוכות הקורונה ותקופת החירום" פסק הדין הומצא לבא כוחה באמצעות הדואר ביום 24.9.2020 והערעור "הוקלד" ביום 23.10.2020. עוד טוענת המבקשת, כי בין יום 24.9.2020 לבין מועד "הקלדת הערעור" חלה פגרת סוכות, וכי בין מועד מתן פסק הדין לבין מועד "הקלדת הערעור" היו פגרת הקיץ

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 50397-10-20

ו"פגרות קורונה". המבקשת הוסיפה בהתייחס להמצאת פסק הדין לבא כוחה באמצעות "הודעה באתר", כי בבדיקה שביצע בא כוחה, פסק הדין לא נמצא בתיבת הדואר האלקטרוני שלו, המעודכנת במערכת נט-המשפט. לחלופין עתרה המבקשת להארכת מועד להגשת הערעור עד מועד הגשתו בפועל. זאת, לאור חשיבות זכות הגישה לערכאות, משמדובר בערעור בתחום הביטחון בסוציאלי, ובהתחשב בכך שהמבקשת היא אישה קשת יום. המבקשת הוסיפה וטענה, כי הערעור מעלה שאלות ראויות לבירור, וכי סיכויי הערעור להתקבל טובים.

4. **המשיב טען**, שאין לקבל את הערעור לרישום נוכח האיחור הניכר בהגשתו. המשיב ביקש מבית הדין לדחות את הבקשה להארכת מועד להגשת הערעור, משום שהמבקשת לא העלתה בבקשה 'טעם מיוחד' להצדקת האיחור. המשיב הוסיף כי הוא סבור, שסיכויי הערעור נמוכים.

דיון והכרעה

5. לאחר בחינת טיעוני הצדדים בבקשה ועיון בחומר המצוי בתיק, באתי לכלל מסקנה כי הערעור הוגש באיחור ניכר וכי דין הבקשה להארכת מועד להגשתו להידחות, כמפורט מטה.

הערעור הוגש באיחור ניכר

6. **תקנה 73 לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991** (להלן: **תקנות בית הדין לעבודה**) קובעת, כי המועד להגשת ערעור על פסק דין של בית דין אזורי, הוא 30 ימים ממועד המצאת פסק הדין לידי המערער.

בהתאם לנתונים המתועדים במערכת 'נט-המשפט', פסק הדין הומצא לב"כ המבקשת ביום 21.7.2020 בשעה 12:08, באמצעות 'הודעה באתר'. מדובר בהמצאות כדין בהתאם לתקנה 497ג(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: **תקנות סדר הדין האזרחי 1984**), שעמדה בתוקף במועד ביצוע ההמצאה וחלה בבית הדין לעבודה על פי תקנה 129 לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991 (להלן: **תקנות בית הדין לעבודה**).

במערכת נט-המשפט מתועדת גם צפייה של ב"כ המבקשת בפסק הדין ביום 20.7.2020 בשעה 21:57.

7. **תקנה 497ג(2) לתקנות סדר הדין האזרחי 1984**, מאפשרת לנמען, אשר נשלח אליו

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 50397-10-20

כתב בי-דין באמצעות 'הודעה באתר', להגיש לבית המשפט תצהיר **"בדבר אי הגעת ההודעה אל כתובת הדואר האלקטרוני שמסר"**, שאז **"לא יראו את כתב בי-הדין ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען"**. בהתאם לפסיקה, בכדי שיהא בתצהיר די על מנת לסתור את ההמצאה לנמען, כפי שהיא מתועדת במערכת המחשוב, על התצהיר להיות ערוך בנוסח האמור בתקנה 497ג(ג) (ראו: בר"ע (ארצי) 28339-10-20 אלעאהד אלסאסיה אלנמודג'יה בע"מ - את'אר עאסי, 10.1.2021; ע"א (עליון) 7518/20 פלוני נ' פלונית, 1.7.2021). בענייננו, כלל לא צורף תצהיר לבקשה להארכת מועד או לתגובת המבקשת. ללא תצהיר כנדרש, אין בטענות שהעלתה המבקשת, לפיהן בא כוחה "לא מצא את פסק הדין בתיבת הדואר האלקטרוני המעודכנת במערכת נט-המשפט" או "מעולם לא קיבל את פסק הדין בתיבת הדואר האלקטרוני שלו" על מנת למלא אחר הוראות תקנה 497ג(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי 1984 ולסתור את ההמצאה לב"כ המבקשת באמצעות 'הודעה באתר'.

הנה כי כן, המבקשת לא סתרה את המצאת פסק הדין לבא כוחה ביום 21.7.2020 באמצעות 'הודעה באתר'. משכך, יש למנות את הימים להגשת הערעור בהתאם להמצאה זו.

נעיר, כי לא מצאנו במערכת נט-המשפט תיעוד להמצאה של פסק הדין לב"כ המבקשת באמצעות הדואר, כפי טענת המבקשת. המבקשת אף לא תמכה את הטענה בעניין תקלה בדואר שגרמה כביכול לאיחור בהמצאת פסק הדין לבא כוחה בתצהיר או באסמכתא חיצונית אחרת.

8. מתוקף תיקונים לתקנות בית הדין העבודה (פגרות), התשמ"ד – 1984, נדחתה פגרת הקיץ בשנת 2020 והחלה ביום 11.8.2020. בהתאם, חל המועד האחרון להגשת הערעור ביום 15.9.2020. הודעת הערעור הוגשה על ידי המבקשת באמצעות מערכת נט-המשפט ביום 23.10.2020 (יום שישי). נוכח הוראת תקנה 497ג(ו) לתקנות סדר הדין האזרחי 1984, אשר עמדה בתוקף נכון למועד הגשת הערעור, כתב בי-דין שנשלח בדיוור אלקטרוני בימים א'-ה' לאחר השעה 17:00 או ביום ו', יראו אותו כאילו נשלח ביום החול שלאחריו. לפיכך יש לקבוע, כי מועד הגשת הערעור מטעם המבקשת חל ביום 25.10.2020, וכי הערעור הוגש באיחור ניכר של ארבעים יום.

9. יש לציין, כי גם אם היינו קובעים שלא בוצעה המצאה כדין של פסק הדין למבקשת ביום 21.7.2020, ואיננו קובעים כך, הרי שמתקיימת בנסיבות העניין הצדקה מספקת להחלת 'כלל הידיעה' על המבקשת, על יסוד צפייתו היזומה של בא כוחה

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 50397-10-20

בפסק הדין במערכת נט המשפט ביום 20.7.2020 בשעה 21:57. ב"כ המבקשת לא חלק על צפייה זו בטיעוניו. החלת כלל הידיעה על המבקשת מוצדקת בנסיבות העניין מטעמים אלה: על פי פסיקת בית המשפט העליון, תיעוד צפייה של בעל דין בהחלטה או בפסק דין במערכת נט-המשפט, מצדיק להפוך את נטל השכנוע, כך שהנטל להראות כי אין מקום להחיל את 'כלל הידיעה' יוטל על בעל הדין שצפה באופן יזום בהחלטה השיפוטית. אי עמידה בנטל שכנוע זה יוביל, ככלל, להעדפת חריג 'כלל הידיעה' תחת 'כלל ההמצאה' (ראו: רע"א 6648/20 עמוס גבעון נ' עמוס ון-אממן ואח', 21.12.2020).

במקרה שלפני, קיים איחור ממושך בהגשת הערעור בהתייחס למועד הצפייה בפסק הדין (ארבעים ימים). זאת ועוד. לא מצאנו בטיעוני המבקשת הסבר לאי נקיטת פעולה מצדה להגשת ערעור או למצער בקשה להארכת מועד, חרף ידיעתה הממשית על פסק הדין. כל שטענה המבקשת לעניין זה הוא, שצפייה אינה בבחינת המצאה כדין. בנסיבות אלה יש לקבוע, כי המבקשת לא עמדה בנטל השכנוע המוטל עליה בעניין אי החלת 'כלל הידיעה', וכי ישנה הצדקה למנות את הימים להגשת הערעור ממועד הצפייה היזומה בפסק הדין באתר נט-המשפט. מכל מקום, נוכח קביעתנו בעניין המצאת פסק הדין למבקשת ביום 21.7.2020, הדברים אמורים למעלה מן הצורך.

הבקשה להארכת מועד להגשת הערעור

10. **תקנה 125 לתקנות בית הדין לעבודה**, מסמיכה בית הדין או הרשם להאריך מועדים שנקבעו בחוק או בתקנות "מטעמים מיוחדים שיירשמו".

בית המשפט העליון קבע עקרונות מנחים להגדרת "טעמים מיוחדים" כדלקמן: **"...במקרה שבו סוכלה הכוונה להגיש ערעור, עקב אירועים שהנם מחוץ לשליטה הרגילה של בעל הדין (מוות, מחלה). טעם מיוחד קיים אף במקרה בו התחולל אירוע שאינו צפוי מראש, ולא ניתן להיערך אליו מראש. גם מצב דברים שבו טעה בעל הדין ביחס למצב המשפטי או העובדתי, כלול בקטגוריה זו, ובלבד שהטעות אינה טעות מובנת מאליה, טעות הניתנת לגילוי על ידי בדיקה שגרתית, שהגשת כל כתב טענות מחויבת בה"** (ע"א (עליון) 6842/00 ידידיה נ' קסט ואח', פ"ד נה(2) 904).

הלכה פסוקה היא, כי גישתו הסלחנית של בית הדין בהכרה בקיומו של 'טעם

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 50397-10-20

מיוחד' "תעמוד למבקש הארכת מועד רק אם יעלה בידו להוכיח כי הסיבה לעיכוב מקורה, ולו בחלקה, בנסיבות חיצוניות שהן מחוץ לשליטתו" (דב"ע (ארצי) נג/59 - 9 אליעזר גת – הבנק הבינלאומי הראשון, פד"ע כה 552, 557).

כלל הוא, כי איחור של ימים בודדים או אף של יום אחד בלבד בהגשת הערעור טעון תרוץ והצדקה (ראו: ע"א (עליון) 694/01 מדינת ישראל נ' לאה ויסמן, 30.7.2001), וכי "אכן, יש ולעיתים אף איחור של יום אחד לא יהווה "טעם מיוחד". כזאת היא עת אין בידי בעל הדין כל צידוק אחר נוסף לבקשה, או אם קיימת מצדו התרשלות חסרת הסבר" (עא"ח 30/06 רוני שמעון בע"מ – חארבי עליאן, 20.12.2006).

בבוא בית הדין להכריע בבקשה להארכת מועד להגשת ערעור, מייחס בית הדין משקל גם למידת האיחור בהגשת הערעור. ככל שגדל האיחור, כך יקשה על המבקש להצדיקו והוא יידרש להצביע על טעם מיוחד בעל אופי מובהק, ולהיפך (ראו: ד"ר י. זוסמן, סדרי הדין האזרחי, מהדורה שביעית, ס' 688).

הצורך להצביע על 'טעם מיוחד' נובע מכלל סופיות הדיון. בבואו להכריע האם להאריך את המועד להגשת ערעור, על בית הדין לשקול זה מול זה את משקלו של 'הטעם המיוחד' ואת אינטרס הסופיות של בעל הדין האחר, כאשר: "ככל שאינטרס הסופיות של בעל הדין האחר הוא מובהק יותר, והסתמכותו על חלוף המועד ברורה יותר, כך יהיה מקום לדרוש שלטעם המיוחד ישווה אופי של העדר שליטה או תקלה שאינה רגילה או צפויה" (ע"א (עליון) 6842/00 ידידיה נ' קסט, פ"ד נה (2) 904).

סיכויי הערעור מהווים שיקול מרכזי ומכריע בהחלטה בדבר הארכת מועד (עא"ח (ארצי) 38/08 עזרא מכאמל – המוסד לביטוח לאומי, 22.1.2009; בש"א 604/05 טובה אירלנדר נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה, 21.8.2005; ע"ר 25156-09-16 איקיוטק דיגיטל וויז'ן בע"מ – רחל סילמן, 15.5.2017. עא"ח 19/07 חיים גלעד – צים חברת השיט הישראלית בע"מ, 28.6.2007).

מנו הכלל אל הפרט

11. במקרה שלפני, מדובר באיחור ניכר בן 40 יום בהגשת הערעור, אשר המבקשת נדרשת להצדיקו ב'טעם מיוחד' בעל אופי מובהק. המבקשת לא עמדה בנטל זה. המבקשת העלתה טענות שונות בעניין גילה ומצב בריאותה, אולם לא טענה, כי האיחור בהגשת הערעור נגרם בעטיין של טענות אלה. כאמור, לטענת המבקשת, תקלה בדואר וכן תקופות הפגרות, הן שעמדו ביסוד האיחור בהגשת הערעור.

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 50397-10-20

הפסיקה הכירה במצב בריאותי של בעל דין כיטעם מיוחד להארכת מועד במקרים בהם הוכחה עובדת קיומה של מחלה, אשר הייתה בעלת השפעה על תפקודו של המבקש ומנעה ממנו בפועל את הטיפול בהגשת ההליך הערעורי (ראו: בש"א 215/08 דזיומק אלה – שחף שירותי ניהול בע"מ, 25.6.2008 וההפניות שם; בש"א (עליון) 4072/02 עבסיה שרחביל נ' "מגדל" חברה לביטוח בע"מ, 30.6.2002). בענייננו, בהעדר טענה אודות השפעת מצב בריאותה של המבקשת על הטיפול בהגשת הערעור, לא ניתן לראות בטענות השונות שהעלתה המבקשת בעניין זה כטעם מיוחד להארכת מועד.

טענות המבקשת בהתייחס לפגרת הקיץ, פגרת סוכות ו"פגרות קורונה", אף הן אינן מהוות בנסיבות העניין טעם מיוחד להארכת מועד. פסק הדין ניתן בטרם החלה פגרת הקיץ ביום 11.8.2020. בין כך ובין כך, פגרת הקיץ לא הובאה בחשבון במניין הימים להגשת הערעור. פגרת סוכות חלה באותה שנה החל מיום 29.9.2020 ועד יום 15.10.2020, תקופה החלה לאחר המועד האחרון להגשת הערעור. טענתה של המבקשת בעניין "פגרות קורונה" אינה נהירה לבית הדין, ומכל מקום תקופת החירום המיוחד הסתיימה ביום 17.5.2020, ומאז ולכל אורך התקופה הרלוונטית להגשת הערעור (21.7.2020 – 15.9.2020), לא הוכרזה תקופת חירום מיוחד או סגר. 12. טענתה של המבקשת לפיה "תקלות קורות במיוחד בתקופת הקורונה, ואילו צי תקופת החירום של משבר הקורונה, אך אין לזקוף זאת לחובת המבקשת", היא טענה כללית, נעדרת פירוט כלשהו, ומשכך לא ניתן לראות בה טעם מיוחד להארכת מועד (ראו: בש"א (עליון) 4484/20 פלוני נ' פלוני, 20.7.2020). ראו גם בספרו של ד"ר י. זוסמן, שם נאמר כדלקמן:

"המבקש להראות טעם מיוחד לצידוק האיחור חייב לפחות לפרש את המועדים של האירועים הרלבנטיים ואינו יכול לצפות לכך שעל פי טענה כללית וסתומה שבתצהיר ישיג הארכת מועד". (י. זוסמן, סדר הדין האזרחי, מהדורה 7, סעיף 689).

13. אשר לסיכויי הערעור - לאחר עיון בפסק דינו של בית הדין האזורי ובכתב הערעור שוכנעתי, שלא ניתן להעריך שסיכויי הערעור הם טובים במידה שיוכלו להוות לכשעצמם טעם מיוחד להארכת מועד. זאת מן הטעם, שקביעתו העיקרית של בית הדין האזורי אודות פרידתם של המנוח והמבקשת בשנת 2008, מבוססת היטב בקביעות עובדתיות ובממצאי מהימנות, שערכאת הערעור ממעטת להתערב בהן (ראו: ע"א 501/84 "מגדל" חברה לביטוח בע"מ נ' מירון, פ"ד מב (2) 89; ע"א

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 50397-10-20

3546/10 **מישאל נ' קליין**, 18.4.2012). גם מטעם זה, אין להיעתר לבקשה להארכת מועד.

14. **כללו של דבר** - נוכח האיחור הניכר בהגשת הערעור, בהעדר 'טעם מיוחד' להארכת המועד ומשלא ניתן להעריך כי סיכויי הערעור טובים, הבקשה להארכת מועד להגשת הערעור נדחית.

15. משמדובר בהליך בתחום הביטחון הסוציאלי, לא יעשה צו להוצאות.

מזכירות בית הדין תסגור את התיק.

ניתנה היום, ב' שבט תשפ"ב (04 ינואר 2022) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

אפרת קוקה, רשמת

